

Afdeling	: R&E - Algemeen	Raadsvoorstel: DJ-644118
Naam opsteller voorstel	: Joke Jongeling : J.Jongeling@weert.nl / 0495-575265	Zaaknummer: 628945
Portefeuillehouder	: drs. G.J.W. (Geert) Gabriëls	Agendapunt: 11

Onderwerp

Bijdrage restauratie Sint Donatuskapel Hushoven.

Voorstel

1. Een bedrag van € 22.254,-- beschikbaar te stellen als bijdrage voor de tweede fase van de restauratie van de Sint Donatuskapel;
2. De gebruikelijke 10%-regeling voor bijdragen aan rijksmonumenten toe te voegen aan het Monumentenbeleidsplan.

Inleiding

Op 20 november 2018 is de aanvraag ontvangen van het kerkbestuur van de St. Odaparochie. Verzocht wordt om een bijdrage in de kosten van het restaureren van de Sint Donatuskapel aan de Sint Donatuskapelstraat 1. Deze kapel is een rijks beschermd monument en een beeldbepalend onderdeel van het gemeentelijk beschermde dorpsgezicht Hushoven.

In 2014 is subsidie aangevraagd voor de eerste fase van deze restauratie. De kosten bedroegen toen € 46.545,-- (excl. BTW). Omdat op dat moment niet meer middelen beschikbaar waren, is een subsidie van € 2.638,-- toegekend (circa 5%). Tevens verleende het college medewerking aan een aanvraag om een provinciale subsidie van 50%. Dit resulteerde in een subsidiebeschikking van € 23.272,50.

Met deze bijdragen is de eerste fase van de restauratie uitgevoerd en medio 2016 afgerond. Dit betrof de meest urgente werkzaamheden die met het beschikbare budget uitgevoerd konden worden, te weten herstel van de voorgevel en de bestrijding van houtborende insecten.

De tweede fase omvat voornamelijk de eveneens noodzakelijke restauratie van het leien dak met hemelwaterafvoeren en het voegwerk van de overige muren.

Beoogd effect/doel

Een bijdrage leveren aan de instandhouding van het cultureel erfgoed van Weert.

Argumenten

1.1 Instandhouding van de kapel draagt bij aan de waarden van Weert op gebied van erfgoed, beleving, educatie en toerisme.

De neogotische Sint Donatuskapel is in 2003 ingeschreven in het register van rijksmonumenten. Het gebouw vertegenwoordigt een cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in Limburg en vanwege de typologische waarde. Daarnaast dragen de architectonische gaafheid (bouwstijl, ornamentiek en materiaalgebruik) en de wijding aan de H. Donatus bij aan de cultuurhistorische zeldzaamheid.

De kapel heeft ensemblewaarde vanwege de bijzondere situering op een wegsplitsing in Hushoven en de verbondenheid met de gemeenschap. Dit laatste punt komt ook tot uitdrukking in de ligging in het gemeentelijk beschermde dorpsgezicht Hushoven.

De kapel wordt in de zomer wekelijks gebruikt voor de H. Mis en voor speciale vieringen zoals doop- en trouwdiensten. Vanuit het Woonzorgcomplex Hushoven wordt regelmatig gebruik gemaakt van de kapel.

De kapel is opgenomen in fietsroutes. Als het thema zich er voor leent, wordt de kapel opengesteld tijdens Open Monumentendag, zoals in 2016.

1.2 Restauratie van de kapel is dringend nodig.

De eerste plannen voor restauratie dateren van 2014. De financiering was de beperkende factor voor uitvoering. Destijds was het herstel van de voorgevel en de bestrijding van houtborende insecten het meest dringend. Het voortbestaan van de kapel werd bedreigd als deze werkzaamheden niet werden uitgevoerd.

Nu, bijna vijf jaar later, zijn het herstel van het dak en het voegwerk van de overige muren net zo dringend. Het bijgevoegde inspectierapport van de Monumentenwacht Limburg wijst dit uit. Er valt steen uit het dak en de goten en het dak lekken. Om verder verval en daarmee kostenverhoging te voorkomen dient op korte termijn te worden begonnen met de werkzaamheden. Uitvoering van de werkzaamheden staat gepland voor dit voorjaar.

De provincie heeft al subsidie toegezegd en daarbij de voorwaarde gesteld dat het werk voor eind 2020 moet zijn afgerond. Gezien de omvang van het werk is start dit voorjaar nodig.

Dit betreft de tweede en laatste fase van de restauratie. De verwachting is dat dergelijke grootschalige werkzaamheden de komende 25 tot 50 jaar niet meer nodig zijn.

1.3 Alleen via een raadsbesluit is een passende bijdrage voor instandhouding van de Sint Donatuskapel mogelijk.

De kosten van de tweede fase van de restauratie bedragen € 202.371,--. Het kerkbestuur rekent in haar aanvraag met bijdragen van de provincie (50%), het bisdom (20%) en de gemeente (15%). De parochie neemt de overige 15% voor haar rekening.

Op grond van de Weerter Verordening Instandhouding Monumenten (WeVIM) is voor stichtingen die eigenaar zijn van een rijksmonument een subsidie van maximaal € 7.000,- mogelijk. Dat is in dit geval niet voldoende. Een hogere bijdrage is alleen mogelijk via een raadsbesluit.

Via die weg zijn grotere bedragen toegekend aan de restauraties van de St. Martinuskerk (2003 € 156.741,--), het Birgittinessenklooster (2006 € 151.228,--) en de St. Josephkerk (2008 € 14.649,--). Deze subsidies bedroegen steeds 10% van de subsidiabele kosten en zijn ten laste gebracht van de algemene reserve of de post onvoorzien.

Het kerkbestuur verzoekt om een bijdrage van 15%. Dit enerzijds omdat in 2014 slechts 5% subsidie is ontvangen, anderzijds omdat 15% in andere gemeenten gebruikelijk zou zijn. Navraag bij andere gemeenten leert dat de meeste een subsidie van 10% toekennen.

Voorgesteld wordt ook in het geval van de Sint Donatuskapel het geldende gebruik van 10% te continueren (zijnde € 20.237,--). Dit aan te vullen met € 2.017,-- voor de subsidie die in 2014 is misgelopen. In totaal komt de subsidie dan op € 22.254,--.

2.1 Om de 10%-regeling te formaliseren dient deze te worden opgenomen in het Monumentenbeleidsplan.

In de raad en media is sprake geweest van nieuw gemeentelijk beleid voor het subsidiëren van rijksmonumenten of het instellen van een fonds daarvoor. Het huidige Monumentenbeleidsplan 2014 is nog volop in uitvoering. Het hierin opgenomen uitvoeringsplan heeft een looptijd van 2014 tot en met 2020. De benodigde budgets zijn echter destijds niet beschikbaar gesteld om daadwerkelijk tot uitvoering van diverse actiepunten over te gaan. Dit waren bijvoorbeeld het herijken van de gemeentelijke monumentenlijst en het instellen van een cultuurhistorische waardenkaart of Erfgoedkaart.

Dankzij het budget 'Typisch Weert' kunnen deze acties met ingang van 2019 in uitvoering worden genomen.

De huidige gang van zaken, namelijk het voorleggen van grote aanvragen aan de raad en de subsidie van 10% ten laste van de algemene reserve, behoeft geen wijziging. Voor de volledigheid en duidelijkheid wordt voorgesteld de volgende tekst aan het Monumentenbeleidsplan toe te voegen onder paragraaf 4.3.4:

"4.3.4.4 Eenmalige subsidies voor restauratie van rijksmonumenten

Aanvragen voor grotere restauraties van rijksmonumenten, die niet kunnen worden gehonoreerd vanuit de WeVIM (zie paragraaf 4.3.4.1), worden aan de raad voorgelegd.

Het gebruikelijke subsidiepercentage van 10% wordt gecontinueerd. Deze subsidies worden ten laste gebracht van de algemene reserve."

Kanttekeningen en risico's

Momenteel liggen geen concrete aanvragen voor, maar er is wel restauratiebehoefte bij enkele grote rijksmonumenten. Dit betreft de Paterskerk, de Lichtenberg en Les Beaux Champs aan de Lozerweg 118. Concrete aanvragen worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Dan kan steeds naar bevind van zaken besloten worden een aanvraag al dan niet te honoreren. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat de initiatiefnemer de overige 90% zelf dient te financieren, eventueel met behulp van rijks- en provinciale subsidies.

Financiële gevolgen

De bijdrage van € 22.254,-- voor de tweede fase van de restauratie van de Sint Donatuskapel kan ten laste worden gebracht van de algemene reserve.

Uitvoering/evaluatie

De gemeente is het bevoegd gezag voor toezicht en handhaving bij rijksmonumenten. De afdeling VTH zal in samenwerking met de beleidsadviseur monumenten & architectuur toezicht houden op de uitvoering.

Communicatie/participatie

De aanvrager in kennis stellen van uw besluit.

Advies raadscommissie

De commissie S&I acht het voorstel rijp voor behandeling in de raad als bespreekstuk.

Bijlagen

- Subsidieaanvraag St. Odaparochie d.d. 5 november 2018, inclusief afschrift van aanvraag bij de provincie met kostenoverzicht.
- Inspectierapport 2018 Monumentenwacht Limburg Sint Donatuskapel

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
G. Brinkman	A.A.M.M. Heijmans

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 februari 2019

besluit:

Een bedrag van € 22.254,-- beschikbaar te stellen voor de tweede fase van de restauratie van de Sint Donatuskapel.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 april 2019.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	A.A.M.M. Heijmans